



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
06 Nisan 2022
Tarih :
Sayı : 2202

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifim gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini bilgilerinize arz ederim. Saygılarımla.

Özgür KARABAT
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 7 Nisan 2022	Esas No: 2/4372



T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
0 6 Nisan 2022
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
0 6 Nisan 2022
No. 996549
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

Bir ülkenin çağdaş medeniyetler seviyesine ulaşabilmesinin en önemli unsuru eğitim ve istihdam koşulları olarak değerlendirilmektedir. Bu anlamda gelişmiş ülkelerin en önemli yatırımlarını eğitime ve eğitime entegre teknolojik yatırımlara yaptıklarını görmekteyiz. Kuşkusuz eğitimde ülkemizin arzu ettiği bilimsel ve çağdaş standartları yakalayabilmenin yolu eğitimin ve dolayısıyla istihdamın ilk aşamalardan itibaren planlı hale getirilmesidir. Kuşkusuz bu planlamada da paydaşlara yeterli ve gerekli, ağırlığın verilmesi elzemdir.

Tüm gelişmiş ülkelerde başarılı bir eğitim ve istihdam sistemlerinin işler halde oluşu bir rastlantı değildir. Kaldı ki gelişmiş ülkelerde eğitim sistemi ve politikası bir devlet politikası olarak ele alınmakta ve süreklilik arz etmektedir. Ancak ne yazık ki bizim eğitim sistemlerimizin ömrü hükümetlerle hatta Bakanlarla sınırlı bir ömre sahip olup bu konuda ciddi bir istikrarsızlık yaşanmaktadır.

AKP hükümeti, 15 Temmuz darbe girişiminin ardından OHAL ilan etmiştir. 25 Temmuz 2016 tarihinde ilan edilen OHAL'e dayanarak çıkarılan 668 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile öğretmen atamalarında değişikliğe gidilmiştir. Aynı şekilde bu süreçte kamu istihdamında bir taraftan iş güvencesini yok edilirken, kamuya dönük yapılan tüm atamalarda mülakat uygulaması esas alınmaya başlanmıştır. Bu uygulama suiistimallere açık olduğu kadar da atamalarda hakkaniyeti ve liyakati gölgeleyen bir uygulama halini almıştır. Bu durum ne yazık ki hala devam etmekte ve giderek büyük mağduriyetler yaratmaktadır.

Son yıllarda özellikle istisnai memur atamalarında dikkate değer bir artış yaşanmaktadır. Kanunlardaki istisnalar giderek yaygınlaşmakta, atamalarda uygulanan mülakat yöntemiyle de eşitliğe ve hakkaniyete aykırı atamaların gerçekleştiği yönündeki iddialar artmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti devleti hukuka dayalı bir devlet olduğu hasebiyle ülke sathında yaşayan her yurttaş eşittir. Dolayısıyla devlete ait her türlü iş ve işlemde bu temel kaidenin gözetilmesi Anayasal bir zorunluluktur. Bu anlamda devlette memuriyetine atanacakların eşit şartlarda yarıştırılması kadar bunların seçilme sürecinin de eşit ve adil olması gerekmektedir. Siyasi saikler veya siyasi nüfuzuna göre yapılacak atamalar ve görevlendirmeler her şeyden önce Anayasamıza aykırılık teşkil etmektedir.



Son yıllarda yapılan memur ve öğretmen atamalarında da görüldüğü üzere KPSS'den yüksek puan almış olmak, resmi sicilinin temiz olması vs. özellikler dahi atanmak için yeterli olmamaktadır. Özellikle tanındığı, torpili ve nüfuzu olanların yazılı sınavda aldıkları düşük puanlara rağmen sözlü mülakatlarda yüksek puan alarak atanması, buna makabil kimi adayların, yazılı sınavlarda yüksek puan aldığı halde mülakatlarda düşük puan verilerek atamalarının engellenmesi gibi vakalar yaygınlaşmaktadır. Toplumda “torpilsiz atamanın mümkün olmadığı” yönündeki algının giderek güçlenmesi hukuka olan güveni zedelediği gibi devlete ve kurumlara olan güveni de zedelemekte, toplumsal barışımıza zarar vermektedir. Bu durum kamuda istihdam hayali kuran birçok gencimizin sistemden umudu kesmesine ve hatta intiharlara neden olabilmektedir. Bu ağır ihmalin ve suiistimalin kaldırılması bu anlamda hayati öneme haiz bir düzenleme olacaktır.

Halihazırda yapılan memuriyet ve öğretmenlik sınavları oldukça kapsamlı olup genel kültür, genel yetenek ve alan bilgilisi gibi alanlarda kapsamlı ölçümler yapan özelliklere sahiptir. Dolayısıyla bu sınavda başarılı olanların ayrıca mülakata tabii tutulmasının gerekçesi anlaşılamamakta, torpil ve kayırmacılık kaygıları günden güne artmaktadır. Liyakatin yerini torpilin aldığı düşüncesi ve algısı giderek yaygınlaşmaktadır.

Bu kanun teklifim ile devlet memurluğu başta olmak üzere tüm atamalarda eşitlikçi, liyakate ve hakkaniyete dayalı bir anlayışı esas kılmak amaçlanmaktadır. Öte yandan kayırmacı ve torpile dayalı atama iddialarının da önüne geçilmesi amaçlanmaktadır. Bu düzenleme ile tüm adayların eşit şartlarda yarıştığı ve başka uygulamalara gerek duyulmaksızın sadece KPSS puanına göre memur olmanın yolu açılacaktır.



MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Bu madde ile devlet memurluğu sınavlarının yazılı olarak düzenlenmesi amaçlanmış ve sözlü sınav uygulamasına son verilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2 – 657 sayılı Kanunun ek 41 inci maddesinde yapılan değişiklikle atamalarda uygulanan yazı ve sözlü sınav uygulamaları yerine sadece yazılı sınav uygulamasına geçilmiş, yazılı sınavlarda uygulanması gereken hususlar ve yazılı sınav sonuçlarının nasıl değerlendirileceği yeniden düzenlenmiştir.

MADDE 3 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 4 – Yürütme maddesidir.



DEVLET MEMURLARI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 50 nci maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Birinci fıkraya göre açılacak Devlet memurluğu sınavları yazılı olarak düzenlenir. Ayrıca sözlü sınav şartı getirilemez.”

MADDE 2- 657 sayılı Kanunun ek 41 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ikinci cümlesinde yer alan “göre; yazılı ve sözlü sınav veya yalnızca sözlü sınavdan” ibaresi “göre yalnızca yazılı sınavdan” şeklinde değiştirilmiş, dördüncü cümlesinde yer alan “yirmi katından, yalnızca sözlü sınav yapılması hâlinde sözlü sınava çağrılacak aday sayısı giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadronun” ibaresi madde metninden çıkarılmış, altıncı cümlesinden yer alan “ kadronun dört katına kadar aday sözlü sınava çağrılır.” ibaresi “kadro sayısı kadar asıl adayın isimleri ilan edilir.” şeklinde değiştirilmiş, yedinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış, fıkra aşağıdaki cümle eklenmiş ve dördüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır. “Ayrıca, giriş sınavı duyurusunda belirtilen kadro sayısının yarısı kadar yedek aday, yazılı sınav başarı sıralamasına göre ilan edilir.”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

